

12. Irlandia

	PKB (mld USD)	dynamika PKB (%)	PKB per capita (USD)	inwestycje (% PKB)	inflacja (%) (CPI)	stopa bezrobocia (%)
Irlandia	116,2	1,4	29600	22,9	3,5	4,7

Irlandia jest od niedawna jednym z najszybciej rozwijających się krajów Unii Europejskiej. Przed przystąpieniem Irlandii do Unii Europejskiej PKB na 1 mieszkańca wynosił zaledwie 59% średniej Unii Europejskiej. Główną dziedziną gospodarki Irlandii jest nadal rolnictwo, pomimo istotnego wzrostu udziału w PKB wysoko zaawansowanych technologicznie sektorów gospodarki. Największymi partnerami handlowymi Irlandii są: Wielka Brytania, Niemcy, Francja oraz Stany Zjednoczone.

Coraz więcej polskich przedsiębiorców zainteresowanych jest prowadzeniem działalności gospodarczej w Irlandii. Powodów jest wiele: szybki rozwój gospodarczy tego kraju, niskie podatki i związana z tym nadzieja na generowanie dużych dochodów z działalności firmy.

12.1. Zakładanie działalności gospodarczej w Irlandii

Podstawę działalności spółki stanowią umowa spółki (*Memorandum of Association*) oraz statut spółki (*Articles of Association*).

Umowa spółki określa stosunek spółki do świata zewnętrznego i zawiera informacje na temat:

- nazwy spółki,
- przedmiotu działalności spółki,
- wielkości i rodzaju udziałów spółki.

Statut spółki określa wewnętrzną organizację spółki i zawiera zapisy dotyczące emisji i transferu udziałów, powoływania i odwoływania dyrektorów, przebiegu zgromadzeń wspólników, itd.

Zarówno umowa spółki jak i statut spółki mogą być zmieniane przez zwyczajne zgromadzenie wspólników lub, jeśli pozwala na to statut spółki, w drodze uchwały pisemnej.

Funkcje wykonawcze w spółce pełnią dyrektorzy. Każda spółka powinna posiadać przynajmniej dwóch dyrektorów. Maksymalna liczba dyrektorów w spółce nie jest formalnie ograniczona, chyba że umowa spółki stanowi inaczej. Prawo irlandzkie wymaga, aby przynajmniej jeden z dyrektorów był rezydentem w Irlandii. Jeżeli polska firma działająca w Irlandii nie ma lub nie chce mieć dyrektora będącego irlandzkim rezydentem, może wykupić specjalny rodzaj ubezpieczenia, zwany *Bond*, który zwalnia z obowiązku opisanego powyżej. Jest to forma zabezpieczenia na wypadek kar, które mogą być nałożone na spółkę w związku z jej działalnością, w konsekwencji m.in. niedopełnienia obowiązków podatkowych.

Ubezpieczenie, ważna dwa lata, którego koszt wynosi około 1 500 – 2 000 euro, i którego maksymalna kwota odpowiedzialności wynosi 25 394,76 euro, powinno być złożone w Urzędzie Rejestracji Spółek (CRO) i mieć szczegółowo określoną formę. Wzór dokumentu dostępny jest na stronie internetowej CRO (www.cro.ie) w publikacji pt. *Information Leaflet No. 17*.

Każda spółka musi mieć swojego Sekretarza Zarządu (*Company Secretary*), który odpowiada za wypełnianie obowiązków administracyjnych spółki. Sekretarzem może być osoba prawna lub osoba fizyczna, która nie musi na stałe mieszać w Irlandii. Najczęściej sekretarzem zarządu zostaje jej dyrektor.

Aby założyć nową firmę należy wypełnić druk A1 w Urzędzie Rejestracji Spółek (CRO) oraz uiścić opłatę w wysokości 60 euro

Przed dokonaniem wpisu w Biurze Rejestracji Spółek (CRO) warto sprawdzić w Rejestrze Nazw Handlowych (*Business Names Register*) oraz w Rejestrze Znaków Zastrzeżonych (*Trade Mark Register*), czy wybrana nazwa nie została już wykorzystana. O rozpoczęciu działalności należy powiadomić Urząd Skarbowy (*Tax Office*) oraz zakład ubezpieczeniowy.

Irlandzkie przepisy przewidują ponadto obowiązek uruchomienia firmowego konta bankowego.

Firmy polskie mogą prowadzić działalność gospodarczą w Irlandii poprzez bezpośrednie zarejestrowanie w tym kraju spółki lub poprzez rejestrację oddziału.

Osoby fizyczne mogą podejmować działalność gospodarczą na zasadach samozatrudnienia.

12.2. Formy prawne działalności gospodarczej

Ustawodawstwo irlandzkie czyni zasadnicze rozróżnienie pomiędzy spółkami osobowymi (*unincorporated bodies*) oraz spółkami kapitałowymi (*incorporated bodies*).

I. Spółki osobowe (*unincorporated bodies*)

Spółką osobową może być przedsiębiorca prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą (*sole proprietorship*) na podstawie wpisu do ewidencji działalności gospodarczej. Spółką osobową jest również spółka jawna (*partnership*).

Jednoosobowa działalność gospodarcza (*sole proprietorship*) to najprostsza forma prowadzenia działalności gospodarczej. W tym przypadku formalności związane z rejestracją firmy są ograniczone do minimum. Należy zarejestrować się jako płatnik VAT oraz w CRO - Urzędzie Rejestracji Spółek (*Companies Registration Office*).

II. Spółki kapitałowe (*incorporated bodies*)

Podstawową cechą spółek kapitałowych jest to, że posiadają one własną, niezależną od ich właścicieli, osobowość prawną. Spółki kapitałowe mogą pozywać oraz być pozywane we własnym imieniu. Do spółek kapitałowych należą:

1. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (*Private Limited Company*) to najczęściej wybierana forma prowadzenia działalności w Irlandii. Cechą charakterystyczną takiej spółki jest to, że odpowiedzialność wspólników za zobowiązania spółki jest ograniczona do wysokości posiadanych udziałów. Spółkę z o.o. obowiązują następujące wymagania.

- liczba wspólników powinna być nie większa niż 50 (minimalna liczba wspólników to jedna osoba),
- prawa członków do wyzbywania się udziałów powinny być ograniczone,
- spółka nie może emitować akcji ani występować z ofertą sprzedaży akcji.

Spółka z o.o. jest zobowiązana do stosowania wyrazu „Limited” (lub jego skrótu Ltd”) w swojej nazwie. Emisja udziałów jest obłożona 1% podatkiem kapitałowym (*capital duty*).

2. Spółka akcyjna (*Public Limited Company*). Spółka akcyjna podobna jest do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w tym aspekcie, że zobowiązania akcjonariuszy są ograniczone do wysokości udziałów (akcji). Cechy charakterystyczne spółek akcyjnych to:

- swoboda zbywania udziałów spółki,
- brak ograniczeń co do liczby wspólników, pod warunkiem, że nie jest ich mniej niż siedmiu,
- możliwość publicznego zbywania udziałów (akcji) oraz notowania ich na giełdzie,
- wypełnianie dodatkowych obowiązków w zakresie sprawozdawczości i kapitału.

Nie istnieją ograniczenia co do maksymalnej wielkości udziałów, jednakże spółka akcyjna musi posiadać minimalny kapitał zakładowy w wysokości 38 092 euro, z czego przynajmniej 25% musi być objęte przez akcjonariuszy.

Nazwa spółki akcyjnej musi zawierać skrót „plc”.

Ta forma działalności gospodarczej, w odróżnieniu od spółki z o.o., wydaje się mało atrakcyjna dla inwestorów polskich ze względu na uciążliwości związane z emisją akcji oraz ze względu na wymagania opisane powyżej.

III. Oddział

Firma polska może posiadać swój oddział w Irlandii. Za oddział uznawana jest firma, która:

- prowadzi działalność na terenie Irlandii,
- prowadzi działalność o charakterze stałym a nie tymczasowym,
- posiada własną strukturę organizacyjną,
- może samodzielnie negocjować kontrakty z osobami trzecimi,
- posiada pewną niezależność finansową.

Dochody oddziału firmy polskiej w Irlandii podlegają opodatkowaniu irlandzkim podatkiem od osób prawnych (CIT) w wysokości 12,5%.

Oddział firmy polskiej musi być zarejestrowany w Urzędzie Rejestracji Spółek (CRO).

Oddziały firm są zobowiązane do składania sprawozdań finansowych zgodnie z ustawodawstwem unijnym.

Firma zagraniczna prowadząca w Irlandii działalność gospodarczą w formie oddziału zobowiązana jest złożyć w Urzędzie Rejestracji Spółek (CRO) sprawozdanie finansowe firmy-matki w ciągu 11 miesięcy od zakończenia roku dla firmy - matki, bądź w tym samym czasie co firma - matka. Nie ma wymogu składania osobnych sprawozdań finansowych z działalności oddziału.

W wielu przypadkach struktura oddziału może być najbardziej korzystną formą pod względem podatkowym dla firmy polskiej planującej prowadzenie działalności handlowej w Irlandii.

12.3. Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych prowadzących działalność gospodarczą (CIT) jest w Irlandii najniższy w Unii Europejskiej i wynosi 12,5%, a w przypadku działalności na rynkach finansowych podatek wynosi zaledwie 10% uzyskanego dochodu.

12.4. Podatek od towarów i usług

Podstawowa stawka VAT w Irlandii wynosi 21%. Stosowane są również dwie stawki preferencyjne:

- stawka VAT 4,3% (np. na zwierzęta hodowlane oraz psy wyścigowe tzw. *Greyhounds*),
- stawka VAT 13,5% (np. na usługi budowlane),
- specjalna stawka obniżona VAT 0% na obuwiu i odzież dziecięcą.

Firmy zarejestrowane w Irlandii, których dochody w 75% pochodzą ze sprzedaży do odbiorców będących płatnikami VAT w Unii Europejskiej oraz poza nią, mogą ubiegać się o stałe zwolnienie z VAT przy zakupie większości towarów i usług. Firma taka otrzymuje specjalne upoważnienie (*13A Authorization*), którego kopię przedstawia swoim dostawcom. Dostawcy mogą wtedy stosować zerową stawkę VAT na wszelkie dostawy dla tej firmy. Tego typu zwolnienie przysługuje wyłącznie firmom, których podstawowa działalność polega na świadczeniu dostaw towarów.

Firmy spoza Irlandii oraz firmy, które nie są płatnikami VAT, które otrzymały faktury z naliczonym irlandzkim VAT mogą ubiegać się o jego zwrot w Urzędzie Celno - Skarbowym (*The Revenue*).

12.5. Ważne adresy

- Ministerstwo Sprawiedliwości: www.justice.ie
- Ministerstwo Gospodarki: www.entemp.ie
- Ambasada RP w Dublinie, Wydział Ekonomiczno-Handlowy: www.dublin.polishembassy.ie
4 The Vicarage, St John's Road
Dublin 4
Ireland
tel.: 00 353 1 269 1370
- Urząd Rejestracji Spółek CRO (*Companies Registration Office*): www.cro.ie
Parnell House
14 Parnell Square
Dublin 1
tel.: 00 353 (0) 1 804 5200